

**הוא בסך הכל רצה ללמוד
את שפת המוזיקה, אבל
מצא את עצמו כעבור
כמה שנים על הבמות
הנחשבות בעולם לצדם
של גדולי הזמר החסידי «
בגיל 23 הוא כבר ניצח על
תזמורות של עשרות נגנים
בדינרים יוקרתיים, אבל
יואלי דיקמן מעדיף שיזכרו
עליו כעל אחיינם של גדולי
ראשי הישיבות וכיוצר
שמושפע בעיקר מלימוד
התורה « נשמה
חסידיית בלבוש ליטאי**

ה

החזנות היהודי. עד היום אני מתרגש להיזכר בפרק הזה של חיי המקום הזה שעמדתי בו, המחזה המופלא שנגלה מולי, היו הפסיעה הראשונה שלי בעולם המוזיקה. נפעמתי ממלאכת המחשבת והבנתי אז, לראשונה בחיי, שזה מה שאני רוצה לעשות. רציתי להבין את העומק שמאחורי הדבר ששמעתי, ומאז הרצון הזה מקונן בתוכי. לא מפסיק לעולם».

אבותינו שורשים

אם היו חושבים באותם ימים שהילד הזה יהפוך תוך שנים ספורות למטאור בשמי המוזיקה החסידי, למעבד מוכשר שמלווה את הדינרים והאירועים היוקרתיים ביותר, לא היה דבר יותר מופרך. שורשיו של המעבד והיוצר יואלי דיקמן, נטועים עמוק בעולם התורה הליטאי. סבתו היא אחותם של ראש ישיבת 'עטרת ישראל', חבר מועצת גדולי התורה הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי ואחיו, הגאון רבי יצחק אזרחי, מראשי ישיבת מיר. משפחתו, אחת המשפחות המפורסמות בחוג הליטאי, חונכה לאהבת תורה ושקידה עליה בכל שעות היום. "תורה הייתה ועודנה אבן היסוד של משפחתי", אומר דיקמן. "גם כשהתחלתי בילדותי להתעניין במוזיקה וללמוד תווים בכוחות עצמי, לימוד התורה היה הדבר הראשון. בחרתי בחיים תורניים על כל המשתמע מכך. היה לי ברור שעולם

הרגיש נגיעה עמוקה בנפש. התווים והאקורדים כאילו דיברו אליי. הוא ניסה לפתוח את דלת הברזל שחצצה בינו לבין האנסמבל ההרמוני שניגן שם, אבל לשווא. הדלת הייתה נעולה.

כשהוא מאוכזב מהניסיון הכושל לפתוח את הדלת, הילד הצעיר גילה לפתע חלון שדרכו הצליח לקבל מבט חטוף על הנעשה בפנים. עולם שלם נחשף בפניו, פתח לו צוהר לעולם מופלא שלא הכיר קודם לכן. הצלילים ששמע לא היו כלי נגינה, הם היו מקהלה שהורכבה מעשרות אנשים. על המקהלה, שביצעה באותו

זמן יצירה מפורסמת, ניצח אדם מרשים עם כיפה שחורה ומשקפיים גדולים. הוא לא ידע אז מה המשמעות של הרמוניה או מלודיה, אבל באותם רגעים שמימיים היה לו ברור שהוא רוצה להיות חלק מזה. לדבר את השפה שכה נגיעה ללבו.

דקות ארוכות הוא עמד שם, האזין בשקיקה לכל תו. "רק לימים", אומר יואלי דיקמן, המוזיקאי הצעיר שנחשב לאחד הכישרונות הבולטים בתעשיית המוזיקה החסידי, "הבנתי שמי שעמד שם וניצח על הדבר המופלא הזה, היה ד"ר מרדכי סובול ז"ל, אחד המנצחים הגדולים וממובילי התקומה של עולם

רגע הזה שינה את חיי. כמדי שבוע, אחרי יום לימודים ארוך ומתיש בחיידר, הוא עשה את דרכו לעבר הספרייה העירונית כדי לבחור לעצמו ספרים. כמו הרבה ילדים בגילו, הוא אהב בעיקר ספרי מתח מוכרים. אחרי יום לימודים ממושך בתלמוד תורה 'אור זרח', הוא מצא לעצמו הפוגה קלילה העלילות של הספרים.

שם, בינות למדפי הספרים העמוסים, הוא שמע לראשונה את הצלילים שחברו יחד להרמוניה קסומה והפכו בהמשך לחלק מצלילי חיי. משהו בצלילים הללו, בתחושת העומק שהם נתנו, משך אותו. הוא לא הכיר את התחושה הזאת קודם. הוא ידע שעליו להזדרז ולשוב הביתה, אבל הקולות שהגיעו לאוזניו הקטנות משכו אותו אינסטינקטיבית. שום דבר לא הצליח לעצור אותו.

כשהספרים בידיו, הוא החליט ללכת בעקבות הקולות. לחפש אחריהם. הוא יצא מהספרייה, רץ לבניין סמוך שממנו בקעו הצלילים הערבים וטיפס במעלה המדרגות עד שהגיע לדלת מתכת. הוא

שייכות:

"השורשים נטועים עמוק בעולם התורה הליטאי. סבתי היא אחותם של ראש ישיבת 'עטרת ישראל', חבר מועצת גדולי התורה הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי ואחיו, הגאון רבי יצחק אזרחי, מראשי ישיבת מיר"

שורשים עמוקים. בריקוד עם ראשי ישיבת מיר

מרדכי בן דוד, את הדינר היוקרתי שנערך לפני תקופה קצרה לרגל מלאות 200 שנה לישיבת מיר, את אירוע סיום הש"ס העולמי של 'דרשו' בבנייני האומה בירושלים, ועשרות אירועים נוספים שבהם נכחו רבים מגדולי ישראל.

אבל מתוך האירועים הללו, שכבר הפכו אצלו לדבר שבשגרה, הוא אוהב דווקא את האירועים התורניים בנוכחות רבנים ואדמו"רים. "למרות שהיו לא מעט אירועים חשובים בנוכחות גדולי ישראל, אני עדיין מתרגש כל פעם שאחד הרבנים או האדמו"רים רוקדים לצלילי הנגינה שלי. כשאתה מביא יצירה מוזיקלית לעולם, זה משהו שלך. משהו שיצא מתוך הנפש שלך. כשרב גדול או אדמו"ר רוקד או מתרגש מהרמוניה שיצרת, זה כאילו לקבל אישור רוחני לרבדים העמוקים ביותר של הנפש שלך. הרובד שהביא לעולם את היצירה שכתבת".

מנצח נולד

המשיכה של יואלי דיקמן למוזיקה לא נולדה ביום אחד. את הרצון לעסוק בזה הוא אמנם קיבל באותם רגעים שבהם הופנט לקול צלילי המקלה, אבל משיכה למוזיקה, כפי שהוא מעיד, הייתה שם תמיד. כשהיה בן שש בלבד, החליטו הוריו לרכוש לו אורגנית קטנה של ילדים. הוא הורשה לנגן בה רק בימים שבהם הצטיין בלימודיו. "ההורים שלי תמיד

נמצא עכשיו על במה בחתונה, באולפן הקלטות או בדינר יוקרתי לטובת מוסדות התורה. את הימים הקצרים עד שיחלו שמחות בית השואבה, הוא מנצל לכתיבת תווים ועיבודים עבור אירוע סיום הש"ס המרכזי של יהדות אירופה. אפילו עכשיו, תוך כדי הריאיון, הוא נזכר לפתע בשיר ש"חייב, ממש חייב, להיות חלק מפס הקול של האירוע".

לדבריו, ההתלהבות מהמוזיקה, האנרגיות שהיא מביאה, מגיעות מאותו מקום של התלהבות מלימוד תורה. "ההתלהבות הזאת פורצת מהמקום הכי עמוק בנפש", הוא מסביר. "מוזיקה היא דבר רוחני. מרומם. קדוש. לא לחינם היכל הנגינה ניצב בסמוך להיכל התשובה. כשאדם מצליח להתלהב מהמוזיקה, להתרגש ממנה, זה מגיע מפריטה מדויקת על המיתרים החבויים והעדינים ביותר של הנפש היהודית. זה משהו שקשה להסביר במילים". לכן, כשמדברים איתו על אירועים גדולים שניצח על ההרכבים המוזיקליים שלהם, הוא מעדיף להתייחס לא פחות לפס הקול של שירת "ימים על ימי מלך", על עוצמות של 10 אלף איש רוקדים ומקבלים את מרנן ורבנן לצלילי התזמורת, בלי להתעלם מפסי הקול של המוזיקה הקלאסית ובמות נחשבות עליהן עמד ברחבי העולם. ברפרטואר שלו יש את מופעי 'האסק' שנחשבים לחוד החנית של אירועי המוזיקה בעולם היהודי, את המופע ההיסטורי במלון "וולדורף אסטוריה" לצדם של החזן העולמי ר' יצחק מאיר הלפגוט ור'

דיקה, אם אכן אעסוק בו לפרנסתי, לעולם יסתור את הערכים החשובים עליהם גדלתי. משמעות החיים האמיתית היא התורה. יוא".

ביו של דיקמן, גם הוא תלמיד חכם, שימש ישיבה ב'יכל יוסף' בבני ברק וכיום ב'לאחד ממדרכי החתנים החשובים בארץ. ליואלי הצעיר, ייעדו אז עתיד מזהיר בעולם התורה. הוא ניחן בכישרונות מבריקים, אהב מיק בסוגיות של הגמרא והקפיד על הצטיינות סודות הטובים ביותר בהם למד. "כשרציתי לנגן להנאתי", הוא משחזר, "בימי שישי כשהייתי מהחידר הייתי מגניב אורגנית קטנה של ישיבה אוקטבה וחצי דרך החלון האחורי של הבית. לי שכן שסייע לי להחביא את האורגנית והייתי הומושך אותה בזוהירות עם חבל שהייתי כורך בנרתיק שחם ושלוש לא יגלו אותי. כך הייתי חודי פעם לנגן כמה דקות בודדות. בילדותנו, ימים שלנו מאוד מאוד שמרו עלינו ולא כל כך נותנו למוזיקה לתפוס יותר מדי מקום, שחם ש לא יהפוך לדבר העיקרי בחיינו".

פס קול של תורה

יואלי דיקמן אנו פוגשים באחד מימי עשרת השבועה, מהזמנים היחידים שמותיים מעט צוות ריקות ביומן שלו. בימים רגילים הוא

כל צליל מהקלטות, בסופו של דבר הגעתי למצב שהצלחתי לכתוב תווים בעצמי. חשתי סיפוק אדיר. השלב הבא מבחינתי היה לקרוא פרטיטורות, שהן למעשה דפי תווים שבהם נכתב התפקיד שעל כל כלי בהרכב לבצע. אחרי הקריאה, כתיבת פרטיטורות הייתה היעד הבא."

ביטולה זהו קיומה

את האהבה שלו למוזיקה רק דבר אחד בעולם הצליח לעצור. כשנכנס לשיבה, החליט יואלי הצעיר להקדיש את כל זמנו ללימוד תורה בשקידה. הוא נכנס לשיבה קטנה ולאחר מכן לשיבה גדולה 'בית מתתיהו', משיבות הדגל של עולם התורה הליטאי. "הכמיהה שלי ליצור מוזיקה לא פסקה לרגע, אבל ידעתי שאני לוקח פסק זמן עד החתונה", הוא אומר. "רציתי להיות בחור ישיבה על כל המשתמע מכך ולהשקיע בלימוד". לעיתים רחוקות היו מקרים יוצאי דופן. "כשהייתי בחור בן ארבע עשרה", נזכר דיקמן, "השתתפתי בליווי מוזיקאלי לנער חרדי צעיר,

ניגון נוסף שהוא הצליח להוציא מהאורגנית באותם ימים, היה הניגון הנוגה של מגילת איכה. "זה יכול להישמע מעט נדוש, אבל עד היום הניגון של מגילת איכה בתשעה באב מצליח להוריד ממני דמעות. הייתי יושב בבית הכנסת 'יוצאי חברון', צמוד לאבי על הרצפה, ועד היום הוריי זוכרים לי שכשהבעל קורא היה מתחיל את המנגינה של 'איכההה...!', היו יורדות לי דמעות. המלודיה המרגשת שהוצמדה לטקסט המגילה, הייתה פירוש המילות באופן מושלם ומלא משמעות, שמצליח לגעת במקום גבוה מאד מבחינה רוחנית ומרגש עד כדי שהיה גורם לי להזיל דמעה.

רק בשלב מאוחר יותר, אחרי שנחשף למקהלה שהסעירה את חושיו, החליט ללמוד בעצמו את שפת המוזיקה. "לא חשבתי על מקצוע, אבל כן רציתי ללמוד את השפה שמסוגלת לחבר בין כל סוגי האנשים בעולם. זה היה פשוט. מצאתי חוברת תווים בבית של סבתא שלי, שהייתה מורה לנגינה. עברתי תו אחרי תו עם קלטות תואמות שמצאתי, כאשר אני משנן את התווים בעל פה ולומד אותם. אחרי שעות של האזנה ורישום של

חינכו אותי שקודם באים הלימודים, ורק אחר כך באה המוזיקה והדברים האחרים", הוא אומר בגילוי לב.

"גדלתי והתחנכתי על ברכי

ההשקפה הזאת".

בלי ללמוד מוזיקה ורק מכישרון וחוש השמיעה, הצליח לנגן על הקלידים באצבע אחת את הניגון הקדום שמקדים את אמירת ה'ברכו' בראש השנה. "זה היה הדבר היחיד שידעתי לנגן על האורגנית. הייתי יושב ופשוט מחקה את הצלילים של נגינת 'ברכו'. לאור העובדה שאבי היה חזן בבית הכנסת בימים הנוראים, התפילות של הימים הנוראים הייתה משמעות עצומה כלפיי. כל התפילות עברו עלי לצדו של אבא, בתחילה בחיפה ובשנים שלאחר מכן בבית הכנסת 'יוצאי חברון' בבני ברק."

ולנצל את רגעי הפנויים בלבד בשביל לשמר את המוזיקה שרכש. "הרצון המוזיקאלי שלי הוקפא לתקופות ממושכות", הוא מעיד על אותה תקופה. "החלום שלי ליצור מוזיקה תמיד היה שם, אבל ידעתי תמיד שזה לא יהיה על חשבון המהות שלי כבן ישיבה. החלטתי להשהות את התוכניות ולחכות להזדמנויות שיבואו".

הקלטות באישון ליל

ההזדמנות הבאה הגיעה מוקדם מהצפוי. כשהגיע לישיבה גדולה, כמו בישיבה קטנה, העיסוק המרכזי שלו היה הלימוד. במקרים ספורים שנקרו בדרכו, הוא הוכיח שוב את היכולות שטיפח בשנות הילדות המוקדמות.

את המפגש הראשון שלו עם המוזיקה המקצועית, עשה דיקמן כאשר הגיעה אליו ההצעה לעבד את הדיסק הראשון של הזמר מידד טסה. "קמתי בשעות מוקדמות מאוד, למדתי לפני התפילה ועשיתי 'שטייגן' כל היום כדי שלא יבחינו בעבודה שלי על הדיסק בשעות הערב ובין הסדרים. פשוט קרעתי את עצמי מבלי לקבל על כך כל תמורה. אפילו השם שלי הופיע על הדיסק בראשי תיבות כדי שלא יזהו אותי חלילה. הגעתי עייף לאולפן והקלטנו. אפשר לומר שזה היה הבית ספר האמיתי לרמה העיבודית, הכתיבה והתזמור, ולרמת הסאונד".

אחרי שכבר היה חתום על ההפקה המוזיקאלית לבחור חיים לוי ז"ל, על האלבום הראשון של מידד טסה ועל אלבום ניגונים משפחתי שעבד (ימים נוראים נוסח חברון), בשנת תשע"ג סומן דיקמן כמטאור פוטנציאלי בעולם החתונות, קיבל הרבה פניות ממפיקים והמארגנים אך הוא דחה את האפשרות לצמוח בענף הזה עד לאחר שיתחתן.

"זה היה ערב הבחירות שבהן לפיד נכנס לקואליציה", הוא נזכר בערגה בימים ההם. "הקליטו סינגל לבחירות של יהדות התורה עם אחי בכורי רולי ורצו לבצע תיקונים בפלייבק שנשלח קודם לכן בדואר אלקטרוני. השעה כבר הייתה קרוב לשתיים לפנות בוקר. זה היה חייב להיות באוויר על הבוקר וחייבים לבצע כמה תיקונים קריטיים ואני הייתי היחיד בסביבה. בחור ישיבה. אמרתי שם שאני יכול לבצע את התיקונים הנדרשים. המפיקים הסתכלו עלי, לא נתנו סיכויים שאפשר לתקן, הם לא הכירו אותי משום מקום, אבל לא היו להם הרבה ברירות. הם הלכו על זה והשאר היסטוריה".

בשנים שלאחר מכן יספיק דיקמן הצעיר לעבד אלבומים עבור ענקי הזמר החסידי ולנצל על האירועים הכי גדולים וחשובים במגזר בהשתתפות גדולי התורה מכלל החוגים והעדויות.

10 אסוציאציות על

זמרים ידועים:

במהלך השיחה המרתקת, אנו מבקשים מיואלי דיקמן להשיב בקצרה, בצורה אינסטינקטיבית, מה הדבר הראשון שעולה לו בראש על כל שם של זמר שיונח לפניו. ציניות לא חסרה, גם לא הפרגון לכל אחד מהזמרים שהעלינו. היה מרתק.

התחלנו, איך לא, עם אברהם פריד.

"כבר נאמר עליו זמר של פעם בדור..."

הבא בתור, קל לנחש, הוא מרדכי בן דוד.

"טוב", הוא אומר בהתלהבות, "מלך תמיד

נשאר מלך. זה ברור, לא?"

אז עכשיו, אמרנו, בוא נאתגר אותך עם

מונה רוזנבלום.

"הוא עיבד את העיבוד מחדש!"

ומה יש לך לומר על אייזיק האניג?

"עוד הוכחה שמוזיקה היא שפת הנשמה".

אנחנו ממשיכים עם מידד טסה.

"הצ'אנס הראשון שלי".

זאנוויל וינברגר.

"הדבר הבא בלי ספק".

מרדכי שפירז.

"אמירה חדשה ואתה יודע מה? גם חשובה

במוזיקה היהודית העכשווית".

שלומי דסקל.

"אוחח... הארציג! הגיע הזמן לאלבום

מקורי..."

ליפא שמעלצר.

"יהודי בכלל לא פשוט!"

יואלי דיקמן.

"אני עדיין בודק האם השורשים הם

סאטמר..."

"אני יכול לומר שזו בעצם הייתה החותמת הראשונה שלי לידע המוזיקלי שפיתחתי עד אז בכוחות עצמי. הפחד לקבל הערות ואולי נזיפות מהנגנים הגדולים, כל אחד בעל תואר שני במוזיקה, התפוגג כשכולם פרגנו על הכתיבה ושום טעות לא נמצאה. חזרתי לביתי עם הרבה סיפוק, וידעתי שמתישו בהמשך זה יתורגם בעז"ה לדברים הרבה יותר גדולים".

המילים של הלחן היו 'כתבנו לחיים טובים ולשלום', ותוך זמן קצר השיר הכה הדים בתעשיית המוזיקה. אף אחד לא ידע שאני הייתי מאחורי העיבוד של השיר הזה". בקרדיט על העיבוד של השיר, הופיעו ראשי תיבות עלומים - י.ד., ראשי התיבות של יואלי דיקמן. "חתמתי את שמי בראשי תיבות, כדי שלא יזהו בישיבה שאני עוסק בדברים נוספים שאינם לימוד תורה", הוא מספר. "חשבתי שכך לא יכירו אותי. הייתי אז בעולמה של תורה והפרסום היה יכול להזיק לי כתלמיד ישיבה מן המניין".

כך, לאורך כל התקופה של הלימודים בישיבה הקטנה, הקפיד דיקמן להשקיע בעיקר בתורה

אנשים:

"פתאום אתה מגלה שכולם בני אדם. אנשים שיש להם אלפי מעריצים, הופכים לאנושיים מאוד כשאתה מתקרב אליהם. כולנו עשויים מאותו חומר"

המאסטר והמלך. דיקמן ומרדכי בן דוד

החלה במחלה קשה. קראו לו חיים לוי ז"ל. הייתה שמה גבוהה, והרבה מוזיקאים הגיעו למיטתו על מנת ליצוק מעט שמחה לתוך הסבל. להעלות חיוך על פניו העגומות. מדי כמה שנים הגעתי אליו כדי לשמח אותו עם מוזיקה רגועה כיצד זה משפיע עליו. חשתי סיפוק הן מהיכולת להקל מעט על הסבל שלו, אך יחד עם זאת גם מהיכולת ליצור מוזיקה משלי".

הנגינה בסמוך לאותו בחור, הביאה את דיקמן לישיבה הראשונה שלו בתחום המוזיקה. הוא תלמיד לכתוב לחן מיוחד לאותו בחור. "רציתי ליהיה לו שיר שילווה אותו", הוא מספר. "יצרתי שיר עם המעבד ר' משה לאופר באמצעות טלפון סלולרי. סיפרתי לו מה אני רוצה לעשות עבור בחור שלי והוא סייע לי עם מספרי טלפונים של כמה גדולי הנגנים שחתומים בהפקות הכי גדולות במוזיקה היהודית. יצרתי קשר עם כולם ומיד הם יצאו בשמחה. כך מצאתי את עצמי יושב וכותב שירים בפעם הראשונה לנגנים 'אמיתיים', והולך בפעם הראשונה הקלטה חיה עם גדולי

לעבד את הניצוח מחדש

יואלי דיקמן הוא תופעה חריגה בענף המוזיקה. לעיתים נדמה שהוא חלק מפס הקול של המוזיקה החסידית כבר עשרות שנים, לצד שמות גדולים כמו ר' משה מרדכי (מונה) רוזנבלום, ר' ישראל לאם ור' משה לאופר. האנשים האלה חתומים על פסי הקול שעיצבו את המוזיקה החסידית מאז ינקותה ועד היום.

רק כשפוגשים אותו, הדברים חוזרים לפרופורציות. הוא בסך הכל בן עשרים ושמונה. לא הרבה זמן בתעשיית המוזיקה, אבל מספיק זמן כדי להותיר בה חותם עמוק. "פעם הייתי נעלב כשאמרו לי שמזהים את העיבודים שלי ברגע הראשון ששומעים את הפתיחה של השיר", הוא משתף אותנו בתחושות שלו אחרי כמה אלבומים מצליחים שעיבד מבחינה מוזיקאלית. "כיום אני מבין שזה הדבר הכי טוב שקרה לי. אם אנשים מזהים את המגע שלי, את האמירה הייחודית שלי, זה אומר שהצלחתי להטביע חותם".

על אף הדמיון הרב בינו ליוצרים חרדים אחרים, דיקמן הוא שונה. משהו אצלו עובד אחרת. הוא לא כיוון להעפיל לפסגות שהוא נמצא בהן כיום. כל מה שהוא ביקש היה לדעת לדבר את שפת המוזיקה שהצליחה לגעת לו בנימים הדקים של הנפש. רק אחרי שהיה שלם עם היכולת המוזיקלית שלו, הגיע המקצוע שהביא אותה לידי ביטוי. "אצל הרבה בחורי ישיבות מתחיל תהליך הפוך", הוא אומר. "הם חולמים על האירועים שיעשו, על הפרסום שיהיה להם ולכן רוצים להשקיע במוזיקה. זה לא עובד. מוזיקה צריכה לבוא ממקום הכי אמיתי וכנה. אם היא לא בוקעת מהמקום הזה, היא פשוט לא תקרה".

ואם היא תקרה, כך הוא סבור, זה לא יהיה לאורך זמן.

אולי זו הסיבה שדיקמן הצליח להפוך את עולם העיבודים למשהו נחשק. אם בעבר עיבודים לא נחשבו למשהו שריתק את הציבור הרחב, כיום גם הצעירים מביעים עניין רב במוזיקה עצמה. גם אם לא יודעים בדיוק מה זו סונטה, סימפוניה או מלודיה, דיקמן הצליח לקרב את השפה הזאת לכולם ולהפוך את עצמו לאייקון מוזיקלי שעומד בפני עצמו. לא עוד רק זמרים שניצבים בפרונט וכולם מכירים, מהיום גם אנשים שהיו מאחורי קלעי המוזיקה הופכים למוכרים לא פחות מהזמרים עצמם. יואלי דיקמן חתום על המהפך הזה.

ביישן מנצח

כשמשוחחים עם יואלי דיקמן, קשה שלא להיסחף באנרגיות שלו. בחתונות שמתקיימות כמעט מדי ערב, כמו גם בשמחות בית השואבה, הוא מסוגל לקפוץ על המקום במשך שעות רבות ולסחוף אחריו את רחבות הריקודים. אבל מאחורי

הדמות שסוחפת רחבות ריקודים, מנצחת על אירועי ענק ברחבי העולם ומעבדת מוזיקה לגדולי הזמר החסידי, מסתתרת דמות ביישנית שהמוזיקה מוציאה ממנה את הביטוי העמוק של הנשמה.

"אני טיפוס מאוד ביישן בטבעי", הוא מגלה לראשונה ואפילו מצליח להפתיע, "אבל ההופעה שלי על הבמה היא תוצאה של חיבור אמיתי למוזיקה. אני פשוט נהנה מאוד מהמוזיקה, השמחה וההתעלות שהיא יכולה לגרום לאנשים. מוזיקה היא הדבר היחיד שאני רואה מול העיניים, ותמיד יש לי את הרצון והתשוקה שכל מאזין וצופה שמקשיב למוזיקה ירגיש שהוא חלק מהתמזרות ומהיצירה שמתנגנת.

"היום, לאחר שעבדתי לצדם של האמנים הגדולים במגזר החרדי, אני יכול לומר שרבים מהם ביישנים ושקטים, אבל הבמה מוציאה מהם משהו אחר. וזה בהחלט מדהים מה המוזיקה מסוגלת לעשות ולהוציא מאנשים".

כמי שעבד שעות רבות לצדם של גדולי הזמר החסידי, נחשף דיקמן גם לרגעים של השבר והקושי שלהם. "פתאום אתה מגלה שכולם בני אדם. אנשים שיש להם אלפי מעריצים, הופכים לאנושיים מאוד כשאתה מתקרב אליהם. כולנו עשויים מאותו חומר. לעיתים אני רואה בזה זכות גדולה לעמוד לצד זמרים שהם באמת תלמידי חכמים, בעלי מנגנים מלאי רגש יהודי זך. המוזיקה מצליחה לשפוך מהם את הרגש הזה ולהביע אותו בצורה של שירה יהודית טהורה. מוזיקה חסידית מבחינתי זה המקום הזה של הרגש הטהור, של הניגון המתוק שיצא לתלמידי חכמים בעת שלומדים סוגייה בגמרא. זו בטהרתה.

המוזיקה היא תמיד אני אומר שלרוב, מעבד מוזיקלי טוב הוא גם פסיכולוג מוצלח באופן ההקלטות, כשהכל קורה בלי שום תחפושת ובלי קהל, מול ארבעה קירות בלבד. הנפש הרבה יותר רגישה וקלה להוציא דברים אישיים שבשום מקום אחר לא היה יוצא, ולפעמים אנחנו, המעבדים המוזיקליים, צריכים להתמודד ולתת מענה ראוי לזה".

גם מהמקום שלו, כשהוא נדרש לבחור בין הפקות ברמה בינלאומית לבין דינר או אירוע תורני, דיקמן בוחר באופן טבעי דינר לטובת מוסדות תורניים. עם כל ההקרבה והקושי שלעיתים הם חלק בלתי נפרד מהעשייה המוזיקאלית, האירועים התורניים תמיד ימשיכו להיות במקום הראשון של פסגת היצירה האישית מבחינתו. "היו

לי המון הצעות, חלקן ממש מפתות", הוא מגלה לראשונה "לבקהילה". "קיבלתי פנייה ממפיק גדול וידוע בעולם שמתעסק בכתיבת פסי קול לסרטים, הזמנות של פעם בחיים להשתתף ביצירה בינלאומית, אבל כל עוד אלה יהיו דברים שנוגדים את הערכים שלי, את ערכי התורה והמשפחה, אני מוותר על ההזדמנויות הללו בשמחה. ואני לגמרי שלם עם ההחלטה שבחרתי לא לקחת חלק ושמח שיש לי זכות להיות במקום הזה".

אם בעבר להיטים כמו 'אדרבה' ו'תניא' הצליחו להיות חלק אינטגרלי מכל בית יהודי, היום הלהיטים רדודים וחסרי משמעות. אתה מסכים עם האמירה הזאת?

דיקמן לא מסכים. "זה לא שאין היום לחנים מדהימים כמו 'אדרבה'. לדעתי הם קיימים, כמובן שלא הרבה אבל השחיקה של האוזן שעמוסה היום במוזיקה מכל הסוגים והגוונים, גורמת לשירים רדודים יותר להפוך ללהיטים". לדעתו, גם המוזיקה העולמית הולכת לשם. "ההידרדרות במוזיקה שייכת לכולם. נוצר מצב ששיר יהפוך ללהיט רק אם יש בו מילה שתחזור על עצמה כמה שיותר פעמים. כל שיר שאחת

ובהרמוניות שזה מחזה מרגש ועוצמתי.

זמן המוזיקה

ואז היא הגיעה. שיחת הטלפון שהתקבלה באותו יום ללא התרעה מוקדמת, לא דמתה לשום שיחה אחרת שקדמה לה. זה לא שהוא לא רגיל לשיחות – הוא מקבל כל יום עשרות כאלה – אבל הפעם היה ברור שמדובר בניסיון מתיחה ציני שנועד להטריד. אולי אפילו יותר מכך.

מעברה השני של האפרכסת, הזדהה אדם עם מבטא אמריקאי כבד שהציג את עצמו כמפיק של אירועי 'האסק' הידועים. הוא ביקש מיואלי דיקמן, אז עילוי מוזיקאלי בן 24, שיכתוב עיבוד מוזיקאלי עבור הפתיחה של מופע 'האסק' השנתי. דיקמן ניתק את השיחה. הוא הבין שמשוהו רציני לא יצמח מזה. מופעי 'האסק', הוא ידע, נחשבים לחוד החנית של אירועי המוזיקה בעולם היהודי. אין סיכוי שהם יפנו אליו סתם ככה בשיחת טלפון לא צפויה.

כעבור דקות אחדות, הטלפון של דיקמן שוב הציג את אותו מספר מעיק. זה היה הבחור האמריקאי שהציג את עצמו כאלי גרסטנר, המפיק האגדי של המופע היוקרתי ביותר בעולם המוזיקה היהודית. "בפעם השנייה כבר התחלתי לחשוב שזה יכול להיות רציני", משחזר דיקמן את הרגעים המתעתעים. "עניתי לשיחה והוא הציג את עצמו בשנית. הוא אמר לי שקוראים לו אלי גרסטנר. כשהסכמתי להקשיב ולקחת את הסיכון שאולי נפלתי קרבן למתיחה משעשעת, הוא הנחית עלי משימה לכתוב עיבוד לפתיחת המופע הקרוב, שידוע כחלק אולי הכי חשוב בקונצרט היוקרתי".

את ההזדמנות הזאת דיקמן לא חשב לפספס. מופעי 'האסק', שמתקיימים מדי שנה בארצות הברית, נחשבים למופעים המושקעים והנחשבים ביותר שיש לעולם הזמר היהודי להציע. על בימת המופע עמדו במהלך השנים האמנים הגדולים של כל הזמנים, ניגנו בו המוזיקאים הנחשבים בעולם ובוצעו בו העיבודים המוזיקאליים המושקעים ביותר. בהחלט לא משוהו שניתן לוותר עליו. בטח לא לצעיר שזה עתה פצח בקריירת מוזיקה מזהירה. דיקמן לא חשב פעמיים. כשהוא נאבק בביישנות האופיינית וניסה לגייס את כל יכולותיו האסרטיביות, פנה דיקמן לאיש שמעבר לקו ואמר לו כי הוא מוכן לכתוב ולתזמר את עיבוד הפתיחה למופע, בתנאי שהוא גם ינצח עליו. הוא רוצה להיות שם באותם רגעים, לנצח ולהעביר את הפרשנות המדויקת ללחן הפתיחה בביצוע של ההרכב היוקרתי.

"אם זה יהיה מספיק טוב", השיב לו גרסטנר, "אתה בהחלט הולך להיות שם".

החווה שנחתם תקופה קצרה לאחר מכן, הוכיח שהעיבוד שכתב אכן היה מספיק טוב. דיקמן, אולי המנצח הצעיר ביותר בתולדות המוזיקה החסידית, מצא את עצמו על הבמה שעשתה היסטוריה מאז ועד היום. מבחינת דיקמן, הוא חלק מההיסטוריה הזאת עכשיו.

צלילים:

"מצאתי חוברת תווים בבית של סבתא שלי, שהייתה מורה לנגינה. עברתי תו אחרי תו עם קלטות תואמות שמצאתי, כאשר אני משנן את התווים בעל פה ולומד אותם"

שלו. "הרגש, ובקיצור המושלמות", מוסיף יואלי דיקמן, "הוא המעטפת שהופכת אותו לבעל-מנגן מהמשובחים ביותר שהעמידה המוזיקה החסידית בשנים האחרונות".

מה האירוע הקרוב שאתה רואה בו פריצת דרך משמעותית בעשייה המוזיקאלית שלך?

"ברוך השם יש הרבה אירועים... עכשיו מתחילה עונת שמחות בית השואבה, בה אני לוקח חלק מדי שנה בישיבות מובחרות. בישיבת 'בית שמעיה' אני מופיע כל שנה במשך שש שעות רצופות, בחום ובצפיפות שאי אפשר לתאר, אבל אני שואב מזה שמחה וכוח לכל השנה. פשוטו כמשמעו.

מבחינת היקף, אני חושב שאירוע סיום הש"ס המרכזי בלונדון הוא האירוע הקרוב שאני רואה בו פריצת דרך משמעותית. מדובר באירוע הגדול ביותר באירופה, שנערך באחד האולמות היוקרתיים של לונדון. הם בחרו בי כמעבד ומנצח על ההרכב המורחב באירוע הזה וכמובן שאנחנו כבר עובדים בקדחתנות על כתיבת התווים והעיבודים המוזיקליים לסיום הש"ס".

למעשה, למרות שבדרך עוד יש אירועי שמחת בית השואבה, קונצרטים מיוחדים וכמובן אירוע עוצמתי שמתקיים השנה בפעם השנייה בהצלחה מסחררת – "שיבשיר", מחזה של 3000 בחורי ישיבות, אברכים ונערים ששרים בדביקות ללא תזמורת וללא זמר על הבמה, מבצעים בקולות

הסילים שבו חוזרת על עצמה מספיק פעמים, הפוך ללהיט, שאגב, אין בזה בעיה. רק התפקיד שלי, כמעבד מוזיקלי, זה לגרום לכך שלפחות המעטפת המוזיקלית שמלווה את הלחן הרדוד יהיה מושלמת. אני יכול להתחייב שהחלק של המוזיקה, לפחות אצלי, לא הצליח להיפגם. יש דברים מאוד ברורים בערכים המוזיקאליים שאני לא אחרוג מהם לעולם. אין בעיה, אפשר להיות הכי נכסווי והכי זורם, אבל הכי חשוב להשאיר ערך סף ועניין מוזיקאלי".

זכור לך מקרה מיוחד שתפס אותך בעבודה עם אחד הזמרים הגדולים?

"האמת, יש כמה. אבל המקרה שחקק אצלי שלי יותר מכל מפגש אחר עם אמן מהסוג הזה, זה ההופעה שקיימנו לא מזמן עם הבעל-מנגן אייזיק האניג. הופענו מול הר הבית, יחד עם קהלת מלכות. אל ההופעה הזאת הצטרף טכנאי אודיו חדש, בחור חילוני שמעולם לא שמע דיקה חסידית. ראיתי שהוא יושב בצורה חריגה ואני לא מזהה בו ומרותק לשירה של ר' אייזיק.

היד שלו הייתה על הסנטר והוא לא זז מהמקום עוד כל השיר. שאלתי אותו אם קרה משהו, הוא מרגיש טוב, ואז הוא אמר לי משפט שלא שחט: 'אני לא מכיר את הזמר הזה, מעולם לא שמעתי מוזיקה חסידית, אבל הקול שלו ממוקסס'. הוא לא צריך עיבוד במיקסר, הוא לא צריך עיבוד, לא צריך לתקן אותו. זה משוהו נדיר הקול